

постачаються і підтримуються різними засобами, зручними для певних потреб підприємства.

Список використаних джерел:

1. Котлер Ф. Маркетинг : Гостеприимство, туризм / Ф. Котлер, Д. Боуэн, Д. Мейкенз // Юнити : Пер. с англ. : Учебник. Front Cover, Юнити. 2011 – 764 с.
2. Марданова Е.К. Маркетингова інформаційна система як основа прийняття бізнес-рішень / Е.К. Марданова // Маркетинг і маркетингові дослідження: науковий журнал, 2012. – № 3. – С. 147.
3. Попов Є.О. Планування маркетингових досліджень на підприємстві / Є.О. Попов // Маркетинг, 2008. – № 1. – С. 23–28.
4. Розробник ПО Professional Investment Consultants [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pic-europe.com/>– Назва з домашньої сторінки Інтернета.

Орел В.М.

*кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та менеджменту,
Миколаївська філія
ПВНЗ «Європейський університет»*

ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНТЕГРАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ СВИНАРСТВА

Найважливішою складовою частиною економічної стратегії сільських товаровиробників є не тільки збільшення виробництва продукції і поліпшення її якості, а й всебічне підвищення ефективності. Ефективність виробництва - це складне поняття, яке відображає наскільки при різних факторах буде виконане завдання підприємства, тобто його діяльності [1]. Свинарству, як найбільш скоростиглій та технологічній галузі, відводиться особливе місце у формуванні ресурсів м'яса. Це одна з найбільш продуктивних і скоростиглих галузей тваринництва, призначена для отримання дешевого і високоякісного м'яса. Можливості для розвитку свинарства величезні. У загальносвітовому виробництві м'яса частка свинини становить майже 40 %. В Данії, Німеччині, Голландії перевищує 55 %, в структурі українського м'ясного балансу свинина займає близько 30 %. За рівнем її споживання в розрахунку на душу населення Україна істотно відстає від провідних країн світу.

Вплив на ефективність виробництва факторів, що представляють технологічні, організаційні, економічні та екологічні аспекти господарської діяльності різноманітно і багатогранно, але в умовах конкурентного середовища особливу важливість набувають ті з них, які забезпечують зниження витрат виробництва. У розвитку свинарства найбільш значущим представляються такі напрями підвищення ефективності, як інтенсифікація, поглиблення спеціалізації і концентрації.

Економічне значення спеціалізації сільського господарства полягає в тому, що вона дозволяє більш ефективно використовувати природні та економічні умови; сприяє концентрації матеріальних і фінансових ресурсів, підвищенню кваліфікації кадрів.

Спеціалізація в свинарстві має свої особливості, пов'язані зі специфікою галузі. Спеціалізовані свинарські організації є багатогалузевими, або провідне значення має головна галузь – свинарство.

Для свинарських господарств важливо не тільки визначити рівень спеціалізації, а й забезпечувати концентрацію виробництва. Справа в тому, що спеціалізація і інтенсифікація сільськогосподарського виробництва в сучасних умовах не можуть дати потрібного ефекту без одночасної його концентрації. Серед спеціалізованих

свинарських організацій найбільш високі показники ефективності виробництва продукції спостерігаються у великих свинарських комплексах.

Концентрація виробництва при раціональній спеціалізації, правильному поєднанні галузей забезпечує отримання максимальної кількості продукції, призводить до зростання продуктивності праці, зниження собівартості продукції, підвищення рентабельності виробництва [2, с. 13].

Це обумовлено зростанням виробництва продукції і доведенням до виконавців технічно обґрунтованих норм обслуговування тварин. Витрати праці на центнер приросту живої маси цих господарств надали позитивний вплив на середньо-українські показники.

Фактори інтенсифікації, спеціалізації і концентрації взаємно пов'язані і взаємно обумовлюють один одного: спеціалізація дозволяє вести виробництво більш концентровано, а концентрація сприяє зростанню інтенсифікації.

Одним з напрямків підвищення стійкого зростання виробництва продукції сільського господарства є стимулювання інтеграційних процесів. При таких умовах з'являється ефект об'єднуючих процесів в економіці, який стає спонукальним. Він може бути досягнутий при ряді умов: розширення масштабів виробництва та обов'язковому об'єднанні розрізних стадій технологічного процесу. Тобто досягається єдинство управління підприємством.

Основна перевага інтеграції виробництва, переробки та реалізації продукції покращення управління, посилення позицій на ринку збуту, можливість впровадження сучасних технологій, своєчасне гарантоване забезпечення сировиною, зменшення ризику виробництва, поліпшення використання виробничого потенціалу. В умовах жорсткої ринкової конкуренції великі інтегровані об'єднання здатні забезпечити переваги за ціною і затратами при збереженні високої якості та різноманітності, що випускається.

Сукупність факторів, що обумовлюють вибір інтеграційних форм і глибину проникнення в різні сегменти АПК, обширна. Існує безліч способів міжгалузевої взаємодії і моделей агропромислової інтеграції, це ставить задачу вибору оптимального способу співпраці аграрних та переробних підприємств. Сьогодні ми можемо вирішити це тільки емпірично. А саме узгодження практичної діяльності з різними моделями діяльності [3, с. 66].

Ефективність функціонування корпоративних об'єднань істотно пов'язана з удосконаленням організаційної структури управління. Агрохолдинг являє собою підприємство з повним технологічним циклом від відтворення до забою, переробки м'яса та реалізації готової продукції. Замкнутий технологічний цикл дозволяє продавати без посередників значну кількість продукції, отримувати додаткові доходи, забезпечувати рентабельність виробництва.

Розширення виробництва дозволяє, поряд зі свинарством, розвивати кормовиробництво і в меншій мірі залежати від ринкової кон'юнктури на зерно, знизити собівартість приросту свиней і мати стає рентабельне виробництво.

Для сільськогосподарських товаровиробників приєднання до агрохолдингів та інших об'єднань сприяє ефективному використанню виробничого потенціалу. Відновлюються порожні тваринницькі приміщення для утримання великої рогатої худоби і свиней. Об'єднання сільськогосподарських організацій дозволяє отримати додаткові результати за рахунок раціонального використання наявного ресурсного потенціалу за допомогою удосконалення розміщення та спеціалізації виробництва, економного витрачання наявних коштів.

Аналіз діяльності інтегрованих об'єднань свідчить, що інтеграція обумовлює надходження інвестицій на технічну і технологічну модернізацію аграрного

виробництва, сприяє зростанню конкурентоспроможності сільськогосподарських організацій.

Для забезпечення власного розвитку підприємствам, що виробляють свинину, необхідні спільні узгоджені дії сільських товаровиробників та їх партнерів по агропромислому комплексу. Найбільш реальним шляхом досягнення цієї мети є створення різних об'єднань, які забезпечують організацію замкнутого циклу виробництва, переробки продукції і подальшої, без участі посередників, її реалізації. Великі формування з корпоративною формою управління здатні комплексно вирішувати актуальні завдання розвитку агропромислового комплексу.

Однією з основних задач управління свинарством є розробка і реалізація фінансових стратегій. Ці стратегії можуть бути реалізовані завдяки державному втручанню. Це втручання має втілюватися через фінансові важелі – бюджетна підтримка. Ціллю такої підтримки є забезпечення продовольчої безпеки.

Ефективність свинарства і прибутковість діяльності сільськогосподарських організацій істотно залежать не тільки від технології виробництва, зовнішніх факторів (цін на матеріальні ресурси, диспаритету цін, інфляції та ін.), але і, перш за все, від внутрішніх чинників: вмлої організації виробництва, праці та її оплати працівників сільського господарства, а також організації ефективної системи управління процесами виробництва і продажу продукції.

Список використаних джерел:

1. Дієсперов В.С. Ефективність виробництва у сільськогосподарському підприємстві : монографія / В.С. Дієсперов. – К. : ННЦ ІАЕ, 2008. – 340 с.
2. Калінчик М.В. Ефективність виробництва та розвиток ринку свинини / М.В. Калінчик, М.М. Ільчук, Т.М. Одинцова. – К. : Нічлава, 2005. – 13 с.
3. Кісіль М.І. Критерії і показники економічної ефективності малого та середнього бізнесу на селі / М.І. Кісіль // Економіка АПК. – 2001. – № 8. – С. 66.

Семчук Ж.В.

*кандидат економічних наук,
доцент, доцент кафедри фінансів та кредиту,
декан факультету економіки та підприємництва,
Львівський університет бізнесу та права*

РОЗВИТОК МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК СКЛАДОВА ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

В сучасних ринкових відносинах більшість підприємств функціонують на принципах маркетингу. Ефективне здійснення маркетингової діяльності відкриває перед підприємствами значні можливості та перспективи щодо підвищення його конкурентоспроможності, що забезпечує бажаний рівень прибутку за відносно низького рівня витрат.

В таких умовах об'єктивно необхідним є дослідження основних чинників, які впливають на розвиток маркетингової діяльності підприємств.

Так, у джерелі [1, с. 179] зазначено, що маркетингова діяльність – це система дій, основною ціллю яких є управління виробничо-збутовою діяльністю підприємства за рахунок дослідження та аналізу ринку функціонування підприємства та задоволення потреб споживачів в максимальних обсягах.